

Kyrkopolitiskt program 2018-2021

Stora delar av den svenska välfärden har sina rötter i den kyrkliga verksamheten. Skolan, sjukvården och den sociala verksamheten startades i hög utsträckning av kyrkan. Successivt har sedan dessa verksamheter blivit en del av den skattefinansierade välfärden. Från att ha varit formellt ansvarig för stora delar av det som kommit att bli välfärdsverksamheter, förändrades kyrkan till att bli en pådrivande kraft för att kristna värderingar ska påverka samhället och dess institutioner. Från tid till annan har Svenska kyrkan spelat en mycket aktiv roll i att förändra delar av den förda samhällspolitiken. Exempel på detta är rollen som pådrivare i frågor om internationellt bistånd. Samtidigt har kyrkan funnits på plats där människor far illa och andra delar av samhället lämnat dem utanför.

Parallellt med förändringen i den verksamhet som kyrkan ansvarade för skedde en annan stor förändring, en omvandling från statlig överhetskyrka till demokratisk folkkyrka, med fast förankring i folkdjupet. Styrningen av Svenska kyrkan är nu ett gemensamt ansvar för de förtroendevalda och de anställda.

Den öppna folkkyrkan har kommit att bli en viktig del av den svenska modellen, där solidariteten och öppenheten mot omvärlden är en självklarhet. För oss är det angeläget att kyrkan också i framtiden ska finnas för alla sina medlemmar, inte bara dem som ofta deltar i gudstjänstlivet, utan alla som bor inom församlingen. En öppen folkkyrka ser sig själv, grannen, världen och vill vara en del av både samtiden och framtiden.

Mot det synsättet står en annan inriktning, där kyrkan istället ska sluta sig från omvärlden och rikta sitt fokus inåt. Det finns de som vill vrida klockan tillbaka, där människors lika värde och rätt ifrågasätts, och där rätten för varje individ att finnas helt och fullt sätts i fråga; En kyrka där homosexuellas rättigheter inte respekteras, där kvinnors och mäns lika värde ifrågasätts och där de många medlemmarnas röster inte blir hörda.

Vi socialdemokrater vill bygga vidare på den framgångsväg den öppna folkkyrkan är. För oss har den Svenska kyrkan en viktig roll att spela i det nya folkhem som socialdemokratin vill bygga för framtiden. Vi Socialdemokrater vill att Svenska kyrkan skall vara en modern folkkyrka, som utstrålar framtidstro och är öppen mot världen.

För socialdemokraterna i Svenska kyrkan innebär det att vi arbetar för:

En öppen och välkomnande folkkyrka

En öppen folkkyrka ska ha plats för alla, oavsett var man befinner sig på trons väg. Det ska vara enkelt att få kontakt med Svenska kyrkan, och kyrkan ska finnas nära till hands. Svenska kyrkan ska erbjuda ett rikt och varierat gudstjänstliv.

Särskilt angeläget är att stärka och utveckla det omfattande frivilligarbetet, liksom att värna det engagemang för kyrkan som finns bland de förtroendevalda på alla nivåer i kyrkan.

En öppen folkkyrka stimulerar och värnar också det mellankyrkliga – ekumeniska arbetet där teologiskt utbyte ger näring åt Svenska kyrkans egen utveckling.

Vår folkkyrka är också en central kulturbärare, inte minst när det gäller musik, till exempel i gudstjänstlivet. Den rika musikverksamheten ska utvecklas i takt med kyrkan, och de många körerna har en viktig roll i kyrkans liv.

□ **Alla ska vara välkomna till kyrkan**

Svenska kyrkan ska vara en öppen och välkomnande folkkyrka. Verksamheten ska alltid organiseras och genomföras på sätt och metoder som öppnar dörrar och inte stänger ute.

För socialdemokraterna i Svenska kyrkan innebär det att vi arbetar för att:

- *All verksamhet ska ha ett inkluderande perspektiv.*
Vi vill att Svenska kyrkan ska vara öppen, både för den som är troende, tvivlande och för den som är mer sökande. Här ska alla känna sig välkomna och värdefulla.
- *All barnverksamhet ska vara avgiftsfri.*
En öppen och välkomnande folkkyrka stänger ingen ute med avgifter. Särskilt viktigt är det att Svenska kyrkans verksamhet för barn och unga erbjuds alla utan krav på att betala.
- *Inga avgifter ska vara kopplade till konfirmation*
Tonårens sökande ska inte hindras av påkostade konfirmationsundervisningar. Svenska kyrkans konfirmationsundervisning ska alltid och överallt vara avgiftsfri.

□ **Kyrkan – självklar och enkel att nå när den behövs**

För många är Svenska kyrkan den man söker sig till vid särskilt viktiga tidpunkter i livet. Det kan handla om dop, konfirmation, vigslar och begravningar, men också när livet ställer särskilt stora krav. Likaså är Svenska kyrkan en plats för många människor att växa och utvecklas, såväl genom ett rikt och varierat gudstjänstliv som i annan kyrklig verksamhet.

För socialdemokraterna i Svenska kyrkan innebär det att vi arbetar för att:

- *Göra det lättillgängligt med dop, konfirmation, vigslar, begravningar.*
Kyrkan ska vara lättillgänglig och erbjuda stämmningsfulla gudstjänster, oavsett medlemmarnas ekonomiska förutsättningar.
- *Församlingshemmen som används ska tas tillvara för det lokala civilsamhället.*
Svenska kyrkans lokaler, inte minst församlingshemmen, är en viktig resurs för hela lokalsamhället. Behovet av lokaler måste systematiskt gås igenom, och de som ska användas ska också erbjudas till övrigt föreningsliv. Därigenom får kyrkan möjlighet att presentera sig och samtidigt bidra till samhället.
- *Att kyrkan ska vara relevant både i tradition och förnyelse.*
Kyrkan bärs upp och fram av en lång tradition, som ska vårdas. Traditioner måste förenas med förnyelse, för att bevaras och vara relevanta.

□ **Stärkt kulturarbete**

Svenska kyrkan är en central kulturbärare. Genom historien har det skapats många stora musikaliska verk som bidrar till en levande kyrka. Många musiker har fått sitt intresse väckt och sin första musikaliska bildning i kyrkan. Körsången betyder mycket för församlinglivet. Det är ett viktigt sätt att sprida evangeliet. På senare tid har även andra konstnärliga uttrycksformer, såsom teater och dans funnit sin plats i kyrkan. Dessa nya konstarter bör ges möjligheter att utvecklas och verka inom kyrkorummet.

Också det viktiga kulturarv som kyrkobyggnader och kyrkogårdar utgör måste vårdas och vara öppna för människor.

För socialdemokraterna i Svenska kyrkan innebär det att vi arbetar för att:

- *Stimulera den ideella musikverksamheten.*
Svenska kyrkans ideella musikverksamhet är omfattande och viktig, och all ideell verksamhet ska stimuleras. Möjligheten att vara med i körverksamhet och annan musikverksamhet ska erbjudas brett och inkluderande.
- *Kyrkan ska välkomna externa kulturarrangörer.*
Svenska kyrkans lokaler och kyrkorum är ofta ett utmärkt ställe för konserter och andra kulturarrangemang. Vi vill ha en kyrka som är öppen och välkomnande, också för andra kulturarrangörer.
- *Kyrkor och kyrkogårdar ska vårdas och vara öppna.*
De svenska kyrkogårdarna och begravningsplatserna besöks av i stort sett alla svenskar. De är en del av kulturarvet, och ska vårdas och hållas öppna och välkomnande till andakt, kontakt och sorgearbete.

En kyrka som står upp för alla människors lika värde och rätt

Att stå upp för människovärdet och ta ansvar för skapelsen är grundläggande för Svenska kyrkan. Det innebär att kyrkan ska bejaka alla former av mellanmänsklig samvaro som är ett ömsesidigt uttryck för kärlek. Likaså ska kyrkan stå upp för allas rätt till sin etniska, könsmässiga och religiösa identitet. Varje människa ska ha rätten att definiera sig själv, i samspel med andra. I en tid där populismen och extremismen ökar i vårt samhälle, och många ställer grupp mot grupp, är det viktigt att vi har en kyrka som inte ställer människor mot varandra. Svenska kyrkan ska med respekt stå upp för religionsdialogen och toleransen. Ständigt måste kampen mot islamofobi och antisemitism tas. I den kampen ska Svenska kyrkan vara en god förebild.

□ **Stärkt socialt arbete**

Ett starkt socialt engagemang är en av Svenska kyrkans tydligaste kännetecken. Att finnas till för och stå upp för sin nästa avspeglas tydligast inom diakonin, kyrkans sociala arbete. I en tid då klyftorna i samhället har ökat ställer det större krav på kyrkan.

Den sociala verksamheten till stöd för utsatta ska oförtröttligt fortsätta och utvecklas, för att alltid vara i takt med tiden. Den senaste tidens stora migration, då vi fått hälsa många nyanlända välkomna till Sverige, ställer också krav på en starkt verksamhet till stöd för såväl dem som väntar på sitt asylbeslut som de som fått sitt besked om asyl. Svenska kyrkan ska aldrig tveka, utan tvärtom alltid stå upp för människovärdet.

För socialdemokraterna i Svenska kyrkan innebär det att vi arbetar för att:

- *Utveckla arbetet till stöd för nyanlända och vara en tydlig röst för medmännisklighet.*
Svenska kyrkan ska både i ord och handling tydligt stå upp för asylrätten och människovärdet.
- *Medmänniskor ges stöd utifrån deras behov.*
Svenska kyrkan ska finnas där människor har behov av stöd, och inte väja för det svåra.
- *Utveckla kyrkans roll i välfärden.*
Den svenska modellen bygger på solidaritet och ett starkt folkrörelseengagemang. Där välfärden inte räcker till ska Svenska kyrkan, i enlighet med evangeliet, i handling också bidra till upprättelse och rättvisa.

□ **Säg ifrån när människovärdet kränks**

Varje människas värde är okränkbart och heligt. Svenska kyrkan ska tydligt och klart stå upp för varje människas rätt och värde.

För socialdemokraterna i Svenska kyrkan innebär det att vi arbetar för att:

- *Stå upp för HBTQ-personers rätt och motarbeta alla former av kvinnoprästmotstånd.*
Trygghet för HBTQ-personer och deras självklara rätt till fullt och komplett deltagande i all kyrklig verksamhet är viktigt. Arbetet med detta måste stärkas. Inte minst måste rätten att ingå samkönade äktenskap stärkas genom att aktivt motverka alla de diskriminerande strukturer som kvarstår i såväl kyrka som samhälle. Allt motstånd mot kvinnor som är präster är oacceptabelt och måste upphöra.
- *Stå upp mot rasism och religionsförtryck.*
Varje gång en människa, eller en grupp av människor, förtrycks eller kränks med hänvisning till etnicitet eller religion, ska Svenska kyrkan säga ifrån. Religionsdialogen som Svenska kyrkan bedriver är aktiv och ska vidareutvecklas. I kyrkans egen verksamhet ska alla oavsett bakgrund känna sig välkomna och inkluderade.
- *Det internationella engagemanget ska vara fortsatt starkt.*
Svenska kyrkan är en del av den världsvida kyrkan. Vi vill bidra till ett fortsatt starkt engagemang i internationell biståndsverksamhet, liksom ett aktivt deltagande i internationella hjälporganisationer.

□ **Vårda skapelsen**

Vår uppgift är att lämna över en jord med rent vatten och ren luft till kommande generationer. Svenska kyrkan ska vara ett föredöme i arbetet med energieffektiva och klimatsmarta lösningar, samtidigt som det måste ske med varsamhet för att bevara kulturarvet.

För socialdemokraterna i Svenska kyrkan innebär det att vi arbetar för att:

- *Andelen miljömärkt el som används av Svenska kyrkan ska öka varje år.*
Användningen av förnybar och miljömärkt energi har stor betydelse för vår klimatpåverkan. Utsläppen av koldioxid och andra miljöbelastningar minskar radikalt med ökad användning av förnybar och miljömärkt el.
- *Kyrkor och andra kulturbeskyddade byggnader ska renoveras på ett sätt som både slår vakt om kulturvärden och minimerar miljöbelastningen.*
Energieffektiva lösningar får inte ställas mot behovet av att kulturarvet värnas.. Svenska kyrkan ska utveckla metoder för att stödja såväl kulturvården som miljön när kyrkor och andra fastigheter renoveras.
- *Fairtrade-varor ska vara en självklarhet i hela Svenska kyrkan.*
Fairtrade-märkningen tillförsäkrar att varan tillverkats med hänsyn såväl till människovärdet som med högt ställda miljökrav. Svenska kyrkans engagemang i Fairtrade-Sverige ska fortsätta och fördjupas.

En kyrka som vill vara Sveriges bästa arbetsgivare

Mer än 20 000 personer är anställda inom Svenska kyrkan. Därmed är Svenska kyrkan en stor arbetsgivare, vilket ställer krav på en utvecklad arbetsgivarpolitik. Anställda har rätt till en god arbetsmiljö, möjligheter till utveckling och kompetensförstärkning. Unga ska uppleva Svenska kyrkan som en bra och intressant arbetsgivare. Dessutom upphandlar kyrkan tjänster från andra arbetsgivare för stora summor. Också för dem som arbetar hos dessa leverantörer ska kyrkan ställa krav på bra arbetsvillkor.

□ **Stärk människan**

Svenska kyrkan ska bli bättre som arbetsgivare. Vi ska inte läsa i tidningarna om hur personal far illa, utan om hur kyrkan går i täten som en god och tydlig arbetsgivare. För socialdemokraterna i Svenska kyrkan innebär det att vi arbetar för att:

- *Skapa ett gott arbetsklimat och stärka det förebyggande arbetsmiljöarbetet.*
Svenska kyrkans anställda drabbas i alldeles för hög utsträckning av utbrändhet. Det förebyggande arbetsmiljöarbetet måste stärkas för att motverka detta.
- *Alla anställda ska ha rätt till kompetensutveckling för att stärka både människan och kyrkan.*
Varje medarbetare i Svenska kyrkan ska ha möjligheter att växa och utvecklas, därför ska kompetensutveckling alltid vara en levande och självklar del för alla yrkeskategorier.
- *Utveckla ett jämställt ledarskap.*
Behovet av att utveckla ett ledarskap där män och kvinnor ges likvärdiga förutsättningar är fortfarande stort, trots många års debatt och arbete. Särskilda insatser behövs fortfarande.

□ **Ungdomar och framtidens kyrka**

Svenska kyrkan ska vara relevant för den unga generationen. Det handlar om att välkomna unga in i den kristna gemenskapen, men också att möjliggöra för fler unga att bli förtroendevalda. Svenska kyrkan ska också i ökad utsträckning erbjuda unga möjligheten till ett första steg in på arbetsmarknaden. Ett självklart inslag i det ska vara att erbjuda sommarjobb.

För socialdemokraterna i Svenska kyrkan innebär det att vi arbetar för att:

- *Ge fler unga möjligheter till sommarjobb och praktikplatser.*
Kyrkogårdsförvaltningen ställer krav på betydande insatser under sommaren. Svenska kyrkan ska erbjuda sommarjobb till skolungdomar. Därmed tar kyrkan ett viktigt ansvar för sammanhållningen i samhället.

- *Satsa på aktiviteter för unga i kyrkan, exempelvis ledarutbildning.*
Dagens unga är framtida medarbetare i Svenska kyrkan. Insatser för att stärka ungas ledarskap är ett strategiskt sätt att både stärka verksamheten idag och att på lång sikt få en tryggad personalförsörjning med hög kompetens och stort intresse.
- *Fler unga ska bli förtroendevalda i Svenska kyrkan.*
Svenska kyrkan behöver av flera skäl en ökad andel förtroendevalda som är unga. Unga har andra perspektiv och erfarenheter än äldre generationer. Inte minst gäller ungas erfarenhet av dagens arbetsmarknad, vilken behövs för att Svenska kyrkan ska utvecklas till Sveriges bästa arbetsgivare.

□ **Handla etiskt och med socialt ansvar**

De varor och tjänster som Svenska kyrkan köper in ska produceras med goda sociala villkor, med hänsyn till klimat och miljö samt så nära som möjligt. Kyrkan har möjligheter att med gemensamma riktlinjer och upphandlingar både kunna få prisvärda inköp och möjlighet att ställa krav på det som köps. Ett gemensamt agerande och tydligt formulerade riktlinjer ger stöd till hela kyrkan.

För socialdemokraterna i Svenska kyrkan innebär det att vi arbetar för att:

- *Kollektivavtal och sociala krav ska vara självklara i kyrkans upphandlingar.*
Det Svenska kyrkan köper ska produceras med bra arbetsvillkor. Ett tydligt sätt att försäkra sig om det är att den som levererar varan eller tjänsten har kollektivavtal. Vid inköp där krav på kollektivavtal inte är tillämpliga ska det ställas krav på goda sociala villkor vid produktionen.
- *Upphandlingsriktlinjer som är enkla och tydliga utarbetas.*
Upphandlingsregler för Svenska kyrkan ska formuleras på ett sådant sätt att de underlättar också för församlingarna att på ett enkelt och effektivt sätt ta sociala hänsyn.
- *Svenska kyrkan ska stödja det lokala och nära.*
Närproducerat och klimatsmart ska vara en av utgångspunkterna för kyrkans inköp. Därför måste upphandlingsregler ge stöd för sådana. Likaså ska självklart ett regelverk ställa krav på höga miljöambitioner och klimatsmarta inköp.